

KINDERRECHT VAN ANTWOORD

Thema's	Recht op spel, kinderrechten algemeen
Moeilijkheidsgraad	Makkelijk
Leeftijd	10-14 jaar
Groeps grootte	Individueel, groepswerk en klassikaal
Soort activiteit	Groepsactiviteit
Samenvatting	Een boze brief van een buurman over lawaai zorgt voor trammelant in de klas. Kinderen hebben toch recht op spelen? Welke rechten hebben kinderen nog en welke linken zie je daarover in de actualiteit? De leerlingen van de derde graad onderzoeken en beelden de kinderrechten speels uit. Al die ideeën helpen de leerlingen om hun recht van antwoord te formuleren. Een les die je op verschillende momenten tijdens het schooljaar kan doen, maar ook rond 20 november. Dan is het 'Kinderrechtendag' of 'Internationale Dag van de Rechten van het Kind'.
Doelstellingen	• De kinderen verwoorden wat een kinderrecht is. • De kinderen zien in hoe belangrijk het is dat kinderrechten gerespecteerd worden. • De leerlingen koppelen een situatie uit de actualiteit aan een kinderrecht. • De leerlingen geven voorbeelden van kinderrechten.
Voorbereiding	• Print de brief en steek die in een grote envelop, geadresseerd aan de school. Leg de envelop zichtbaar in de klas. (Herschrijf eventueel de brief naargelang je schoolomgeving, zodat die herkenbaar wordt voor de leerlingen.) • Print voor elke leerling werkblad Sterrenwacht A en B, dat kan recto verso op een pagina. • Voorzie een ruimte met bewegingsruimte waar je een spel kan spelen. • Print en verspreid de pictogrammen van kinderrechten over de klas. • Print de krantenartikelen en de bijhorende vragen.
Materiaal	• Een brief van een boze buurman in een grote envelop • Een werkblad 'Sterrenwacht A' per leerling • Een werkblad 'Sterrenwacht B' per leerling • Krantenartikelen met vragen voor een klasgesprek • Pictogrammen van kinderrechten • Woordenboek • Kladpapier of post-its • Een fluitje

Materiaal gratis downloadbaar via:

<https://www.djapo.be/aanbod/download/kinderrecht-van-antwoord>

Instructies

1. Geschonden rechten

Vertel voor de speeltijd dat de school een brief heeft ontvangen. De directeur heeft gevraagd deze brief voor te lezen in de klas, hem te bespreken en een antwoord op de brief te schrijven.

Lees de brief voor. Laat de leerlingen vrij reageren.

Vertel dat de directeur gevraagd heeft om tijdens de komende speeltijden telkens met een klas binnen te blijven tot de school een tegenantwoord geformuleerd heeft. Voorzie voor de bel gaat een toiletmoment en ga nadien met de leerlingen terug naar de klas. Voorzie geen andere speelmogelijkheden. Ga zo weinig mogelijk in op vragen van de leerlingen.

Geef aan dat de directeur vroeg om met de oudste leerlingen van de school na te denken over deze brief. Lees de brief een tweede keer voor en bespreek.

- **Waarover gaat de brief?**
- **Wat is de klacht?**
- **Hoe voelen jullie zich hierbij?**
- **Wat zijn de belangrijkste argumenten in de brief?**
- **Klopt alles wat de buurman vindt?**

2. Sterrenwacht

2.1 Gevoelens van de betrokken partijen

Teken een grote ster op het bord met vijf punten. Noteer naast drie punten de drie partijen in dit verhaal:

- De buurman
- De leerlingen van de school
- De school

Noteer in het midden van de ster 'speeltijd'. Verdeel de leerlingen in twee maal drie groepen. Elke groep krijgt een partij toegewezen. Er zijn dus twee groepen die de buurman vertegenwoordigen, twee groepen de leerlingen van de school en twee groepen de school.

Geef elke leerling een werkblad Sterrenwacht A. De leerlingen denken eerst individueel na over het gevoel dat volgens hen het best aansluit bij de partij die ze vertegenwoordigen. De leerlingen vertellen in groep aan elkaar welk gevoel ze aankruisten en waarom ze kozen voor dat bepaalde gevoel. Laat hen in elke groep de kruisjes per gevoel tellen. Het gevoel met het hoogste aantal kruisjes schrijven ze naast de sterpunt van hun partij op het bord.

Bespreek.

- **Wie vertegenwoordigen jullie?**
- **Waarom voelt jullie personage zich zo?**
- **Welke verschillen merken jullie op tussen de drie partijen?**

2.2 Hoe voel jij je hierbij?

Geef elke leerling het tweede werkblad, Sterrenwacht B of laat hen hun werkblad omdraaien. Laat de leerlingen in drie sterpunten noteren hoe ze zich zelf voelden tijdens de speeltijd. Aan de buitenkant van de ster schrijven ze bij deze sterpunten waarom ze zich zo voelden.

Bespreek.

- Hoe voelde jij je tijdens de speeltijd? Waarom voelde jij je zo?
- Hoe belangrijk is speeltijd of spelen voor jou?
- Wat vind je er zo belangrijk aan?
- Is speeltijd of spelen alleen maar belangrijk voor jou of ook voor anderen? Of is het voor alle kinderen belangrijk?
- Waarom vind je dat?

Besluit dat kinderen recht hebben op spelen.

Tip!

De werkvorm Sterrenwacht komt uit de methode Systeemdenken van Djapo. Systeemdenken ondersteunt leerlingen in het onderzoeken van onze complexe wereld. Het zorgt voor een genuanceerd wereldbeeld dat rekening houdt met de verschillende standpunten in een verhaal. Systeemdenkers bekijken een probleem op zoveel mogelijk manieren en staan ervoor open om de realiteit te blijven onderzoeken en hun standpunt bij te stellen.

[Meer over systeemdenken](#)

3. Pictionary

Vertel dat veel volwassenen ook vinden dat bepaalde zaken voor alle kinderen belangrijk zijn. Het zijn zaken waar alle kinderen recht op hebben. We noemen ze kinderrechten.

- Een kind heeft recht op spelen. Is er nog iets dat jij voor alle kinderen belangrijk vindt?

Pols naar de mening van de kinderen. Vertel dat er heel wat kinderrechten bestaan, dat ze kennis zullen maken met enkele en dat ze ook enkele onder de loep zullen nemen.

Leg het eerste deel van de opdracht uit.

Verdeel de leerlingen in twee à drie groepen, afhankelijk van het aantal leerlingen. Speel bv. in twee teams wanneer je een klas tot twintig leerlingen hebt. Geef elke groep enkele pictogrammen van kinderrechten en enkele kladbladen. De leerlingen denken straks individueel na hoe ze met een beweging of gebaar elk kinderrecht kunnen uitbeelden. Beeld dit zelf uit met een voorbeeld.

- Kinderen hebben recht op spelen => Symbool = touwspringen.

Elke leerling van de groep moet het gebaar van elk logo kennen. Geef hen tijd om het gebaar te bedenken en in te oefenen. Houd een (kinder)woordenboek ter beschikking voor leerlingen die een woord willen opzoeken. Ga eventueel naar buiten of een ruimte waar plaats is om een spel te spelen. Geef elke leerling wat kladpapier en een balpen. Leg het spel eerst uit en start vervolgens.

De drie teams staan in drie rijen tegenover elkaar in een U-vorm. Een leerling van elk team wordt naar het midden gevraagd en kijkt naar zijn eigen team. Fluister een kinderrecht in aan wie in het midden staat. De leerlingen in het midden beelden het kinderrecht uit. De

teamgenoten krijgen tien seconden om het kinderrecht op een papier te schrijven. Na tien seconden controleer je hoeveel leerlingen per team het kinderrecht juist geraden hebben.

4. Uit het nieuws gegrepen

Verspreid de pictogrammen van de kinderrechten in de ruimte. Laat de leerlingen in een kring zitten in het midden. Houd enkele fragmenten uit krantenartikelen vast zodat ze niet zichtbaar zijn voor de leerlingen. Laat een leerling een fragment uit je hand trekken. De leerling leest het fragment voor. Op jouw teken gaan de leerlingen bij het juiste kinderrecht staan.

Besprek aan de hand van de vragen die bij de artikelen vermeld staan.

Tip!

Gebruik eventueel recente gebeurtenissen uit bv. Karrewiet om kinderrechten aan de actualiteit te linken. Laat je daarbij inspireren door de vragen op de bijlagen.

5. Antwoord op de brief

Lees de brief die de directeur ontving een derde keer voor. Verdeel de leerlingen in groepjes van vier. Vraag hen om, nu ze meer over kinderrechten weten, na te denken over een mogelijk antwoord op de brief.

- **Hoe kan je op de brief reageren?**
- **Welke argumenten kan je geven?**

Geef de leerlingen even de tijd om in hun groepje drie reacties of krachtige argumenten te bedenken. Laat hen dit in sleutelwoorden noteren op een kladblad.

Besprek en noteer de ideeën van de leerlingen op het bord. Vertel dat er ook jaarlijks een Dag van het kind is op 20 november. Houd nadien een gesprek over kinderrechten.

- Welke kinderrechten hebben we besproken? Zijn er nog andere kinderrechten volgens jou?
- Hoe zou je een kinderrecht omschrijven? Hoe zou je aan iemand anders vertellen wat een kinderrecht betekent?

Laat de leerlingen per twee aan elkaar vertellen wat een kinderrecht is. Bouw met de klas een omschrijving op.

- **Een kinderrecht is iets wat een kind nodig heeft om op fijne en goede manier op te kunnen groeien.**

6. Reflectie

- Heeft de brief van buur je doen nadenken over kinderrechten? Waarom (niet)?
- Wat vond je leuk of interessant aan het verkennen of leren kennen van de kinderrechten?
- Stel dat je reclame zou moeten maken voor een kinderrecht, welk zou je dan kiezen? Wat vind je zo belangrijk aan dat kinderrecht?
- Hoe kan jij meewerken aan de kinderrechten hier op school?

Link website

<https://www.djapo.be/aanbod/download/kinderrecht-van-antwoord>